

Správa o výsledku kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom subjektov ústrednej správy, vo fondoch sociálneho poistenia a fondoch zdravotného poistenia v Krajskom stavebnom úrade Prešov

Úvod

Kontrola bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti na rok 2008.

Účelom kontroly bolo overiť hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť pri hospodárení s verejnými prostriedkami a dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov so zameraním na plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom v subjektoch verejnej správy mimo subjektov územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov.

Predmetom kontroly bolo preveriť rozpočet kontrolovaného subjektu, hospodárenie s verejnými prostriedkami, nakladanie s majetkom štátu, dodržiavanie zákona o verejnom obstarávaní a zákona o účtovníctve, vnútorný kontrolný systém organizácie.

Kontrola bola vykonaná v mesiaci jún 2008 v Krajskom stavebnom úrade v Prešove za obdobie rokov 2006 a 2007.

Výsledky kontroly

Postavenie a charakteristika kontrolovaného subjektu

Krajský stavebný úrad v Prešove (ďalej len „KSÚ Prešov“) bol zriadený zákonom č.608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 01.01.2004 ako právnická osoba.

KSÚ Prešov je rozpočtová organizácia štátu zapojená finančnými vzťahmi na rozpočet Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR, ktoré voči nemu plní funkciu zriaďovateľa. KSÚ Prešov zabezpečuje výkon štátnej správy na úseku územného plánovania, stavebného poriadku

a bývania podľa osobitných predpisov v územnom obvode Prešovského kraja.

Rozpočet kontrolovaného subjektu

KSÚ Prešov boli rozpísané záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2006 vo forme výdavkov spolu vo výške 27 849 tis. Sk, v tom boli zahrnuté bežné výdavky vo výške 27 549 tis. Sk a kapitálové výdavky vo výške 300 tis. Sk. V rámci bežných výdavkov najväčšiu položku predstavovali bežné transfery obci vo výške 19 066 tis. Sk. V priebehu roka došlo k úpravám schváleného rozpočtu celkom 24 rozpočtovými opatreniami, ktorými bol upravený rozpočet výdavkov spolu na sumu 29 278 tis. Sk. Bežné výdavky boli navýšené o 1 629 tis. Sk, z toho bežné transfery obci boli zvýšené o 542 tis. Sk a kapitálové výdavky boli znížené na sumu 100 tis. Sk. Čerpanie výdavkov spolu bolo vykázané na 99,92 %.

Na rok 2007 boli kontrolovanému subjektu rozpísané záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu vo forme výdavkov spolu vo výške 28 897 tis. Sk, v tom boli zahrnuté bežné výdavky vo výške 28 647 tis. Sk a kapitálové výdavky vo výške 250 tis. Sk. Bežné transfery obci v rámci bežných výdavkov boli vo výške 19 669 tis. Sk. Počas rozpočtového roka došlo k úpravám schváleného rozpočtu 24 rozpočtovými opatreniami, ktorými bol rozpočet výdavkov spolu navýšený na sumu 31 092 tis. Sk. Bežné výdavky boli navýšené o 1 595 tis. Sk, z toho bežné transfery obci boli zvýšené o 448 tis. Sk a kapitálové výdavky boli zvýšené na sumu 850 tis. Sk. Čerpanie výdavkov spolu bolo vykázané na 99,68 %.

Kontrolou rozpočtových opatrení a zúčtovania finančných vzťahov so štátnym rozpočtom za roky 2006 a 2007 neboli zistené nedostatky.

Ďadržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami

Kontrolou čerpania kapitálových výdavkov vo výške 100 tis. Sk za rok 2006 a 850 tis. Sk za rok 2007 neboli zistené nedostatky.

Kontrolou čerpania bežných výdavkov boli zistené tieto nedostatky:

Podľa § 22 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy“) „...rozpočtová organizácia sústreďuje všetky príjmy svojho rozpočtu s výnimkou príjmov uvedených v ods. 3 na svojom príjmovom rozpočtovom účte a realizuje všetky svoje výdavky zo svojho výdavkového rozpočtu“.

Kontrolovanému subjektu bol v apríli 2007 dobropisovaný preplatok z vyúčtovania nákladov za služby spojené s užívaním vypožičaných priestorov za rok 2006 vo výške 2 104,00 Sk. Finančné prostriedky boli poukázané na výdavkový rozpočtový účet, pričom kontrolovaný subjekt uvedený príjem finančných prostriedkov nesústredil na príjmovom účte, resp. neodviedol do konca rozpočtového roka 2007 na svoj príjmový rozpočtový účet.

Kontrolovaný subjekt tým, že nesústredil všetky príjmy svojho rozpočtu na svojom príjmovom rozpočtovom účte, konal v rozpore s § 22 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Zároveň došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. k) citovaného zákona vo výške 2,1 tis. Sk, pretože kontrolovaný subjekt nedodrжал ustanovený spôsob nakladania s verejnými prostriedkami.

Ďalej bolo zistené, že v jednom prípade kontrolovaný subjekt v roku 2006 poskytol dodávateľovi preddavok v 100% - nej výške bez písomnej dohody v zmluve za používanie aktuálnych verzií aplikačného programového vybavenia – personalistika a mzdy a integrovaný balík ekonomických úloh. Preddavok bol vyplatený na základe zálohovej faktúry z apríla 2006 v sume 5,3 tis. Sk, faktúra ako daňový doklad bola dodávateľom vystavená až po úhrade zálohovej faktúry, s cenou k úhrade 0,00 Sk.

Poskytnutím preddavku v 100% - nej výške bez písomnej dohody v zmluve vopred kontrolovaný subjekt porušil § 19 ods. 8 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zároveň podľa § 31 ods. 1 písm. l) citovaného zákona došlo k porušeniu finančnej disciplíny v sume 5,3 tis. Sk, pretože „porušením finančnej disciplíny je úhrada preddavku z verejných prostriedkov v rozpore s týmto zákonom alebo v rozpore s podmienkami určenými pri poskytnutí verejných prostriedkov“.

Kontrolou dohôd o vykonaní práce uzatvorených v roku 2006 bolo zistené, že tieto neobsahovali informáciu, kto konal v mene zamestnávateľa. V záhlaví dohody bol uvedený len údaj: zamestnávateľ a IČO, nebolo v nej uvedené meno a priezvisko štatutárneho orgánu zamestnávateľa, čo nebolo v súlade s § 9 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. **Zákonníka práce**, podľa ktorého „...v pracovnoprávných vzťahoch robí právne úkony za zamestnávateľa, ktorý je právnická osoba, štatutárny orgán.“

Dodržiavanie zákona č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene zákona č. 575/2002 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, resp. zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

V kontrolovanom období nebolo zistené porušenie zákona o verejnom obstarávaní.

Nakladanie a hospodárenie s majetkom štátu

Podľa § 3 ods. 9 zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu“) „... *správca majetku štátu je povinný viesť o majetku štátu účtovníctvo v rozsahu a spôsobom ustanoveným osobitným predpisom*“.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve“) „... *podrobnosti o rámcových účtovných osnovách pre jednotlivé skupiny účtovných jednotiek účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva, dni uskutočnenia účtovného prípadu, postupy účtovania... ..ustanoví Ministerstvo financií Slovenskej republiky opatrením. Opatrenie vyhlasuje ministerstvo oznámením o jeho vydaní v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a účtovná jednotka je povinná ho dodržiavať*“.

Podľa § 30 ods. 5 Opatrenia MF SR č. 24 501/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie...v znení neskorších predpisov (ďalej len „Opatrenie MF SR č. 24 501/2003-92“) „... dlhodobý hmotný majetok sa účtuje na príslušný účet účtovných skupín 02 a 03“.

Podľa § 19 ods. 6 Opatrenia MF SR č. 24 501/2003-92 „... dlhodobý majetok nadobudnutý bezodplatným prevodom pri splynutí, zlúčení, rozdelení alebo pri prevode správy sa oceňuje cenou, v ktorej sa doteraz viedol v účtovníctve. Ak cenu nie je možné zistiť, oceňuje sa reprodukčnou obstarávacou cenou“.

Kontrolou evidencie majetku v správe KSÚ Prešov bolo vo viacerých prípadoch zistené nedodržanie postupov účtovania pre rozpočtové organizácie, dôsledkom čoho boli nedostatky najmä pri zaradení majetku do používania a v účtovnej evidencii dlhodobého hmotného majetku. Taktiež boli zistené nedostatky aj pri vyradení majetku z používania, v týchto prípadoch:

V roku 2006 kontrolovaný subjekt v dvoch prípadoch obstaral výpočtovú techniku ako jeden funkčný celok, pričom v účtovníctve bol softvér a hardvér nesprávne evidovaný samostatne. Jednalo sa o obstaranie 1 ks Notebooku so softvérom v cene 49,6 tis. Sk a 1 ks PC server so softvérom v cene 50,3 tis. Sk.

V dvoch prípadoch bolo ďalej zistené oneskorené zaradenie motorových vozidiel do účtovnej evidencie. V jednom prípade bolo motorové vozidlo v obstarávacej cene 907 tis. Sk zaradené do používania v novembri 2004 a do účtovníctva bolo zaevidované až v apríli 2006 a v druhom prípade bolo motorové vozidlo v obstarávacej cene 723 tis. Sk zaradené do používania v júni 2006 a do účtovníctva na príslušný majetkový účet bolo zaevidované v júli 2006.

KSÚ Prešov v kontrolovanom období užíval výpočtovú techniku, ktorú mu v roku 2004 poskytlo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR. Výpočtová technika bola kontrolovanému subjektu poskytnutá bez zmlúv o prevode správy, resp. výpožičke majetku, príp. inej zmluvy. Uvedený stav pretrvával aj v čase výkonu kontroly NKÚ SR. KSÚ Prešov uvedenú výpočtovú techniku evidoval iba v operatívno – technickej evidencii s prideleným inventárnym číslom, výrobným číslom a jeho umiestnením. Majetok v tejto evidencii nebol ocenený, resp. bol evidovaný v nulovej hodnote.

Kontrolovaný subjekt tým, že pri zaradení majetku do používania a jeho evidencii v účtovníctve nedodrжал § 30 ods. 5 a § 19 ods. 6 Opatrenia MF SR č. 24 501/2003-92, porušil § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. Zároveň došlo k porušeniu § 3 ods. 9 zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu.

Neuzatvorením písomných zmlúv na bezodplatne nadobudnutý majetok (v prípade výpočtovej techniky poskytnutej zriaďovateľom) došlo k porušeniu § 8b zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu, podľa ktorého „... všetky právne úkony spojené s nakladaním s majetkom štátu vrátane udeľovania súhlasu podľa tohto zákona musia mať písomnú formu s výnimkou udelenou v § 11 ods. 7, inak sú neplatné.“

Kontrolou bolo ďalej zistené, že KSÚ Prešov v kontrolovanom období vyradil z používania a z účtovnej evidencie neupotrebitelný majetok v celkovej obstarávacej cene 2 079 tis. Sk. Z používania bolo vyradené motorové vozidlo, ktoré bolo v roku 2005 predmetom krádeže, výpočtová technika a drobný hmotný majetok, ktorý bol na základe inventarizácie majetku

a záväzkov za roky 2005 a 2006 navrhnutý na vyradenie z dôvodu jeho zastaralosti, nefunkčnosti a neupotrebitelnosti.

Pri vyradení majetku z používania kontrolovaný subjekt postupoval v rozpore s § 14 ods. 2 zákona č. 278/1993 Z. z. o majetku štátu, keď o neupotrebitelnosti majetku štátu nebolo vydané písomné rozhodnutie štatutárneho orgánu správcu s označením neupotrebitelného majetku a jeho identifikačnými údajmi.

Kozsah a spôsob vedenia účtovníctva z hľadiska správnosti, úplnosti a preukázateľnosti podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve

Kontrolou účtovnej závierky KSÚ Prešov za roky 2006 a 2007 bolo zistené, že účtovná závierka neobsahovala poznámky, čo nebolo v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, podľa ktorého „... účtovná závierka v sústave podvojného účtovníctva okrem všeobecných náležitostí podľa odseku 2 obsahuje tieto súčasti: a) súvahu, b) výkaz ziskov a strát, c) poznámky“.

Preverení údajov vykázaných v hlavnej knihe a v Súvahe Úč ROPO SFOV 1-01 bolo zistené, že za rok 2006 kontrolovaný subjekt vykazoval mínusový zostatok na účte 316 – Ostatné pohľadávky vo výške – 1,5 tis. Sk a v Súvahe na strane aktív neboli vykázané žiadne údaje o transferoch a nákladoch rozpočtových organizácií, čo nebolo v súlade s § 7 ods.1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, podľa ktorého „... účtovná jednotka je povinná účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, a o finančnej situácii účtovnej jednotky“.

Kontrolou dodržiavania postupov účtovania bolo zistené nesprávne účtovanie o poskytnutých preddavkoch, resp. úhrade zálohových faktúr počas celého kontrolovaného obdobia, napr. za predplatné periodickej a neperiodickej tlače, o ktorých kontrolovaný subjekt účtoval na účte 321 – Dodávatelia a nie na účte 314 – Poskytnuté prevádzkové preddavky. Kontrolovaný subjekt nepostupoval v súlade s § 46 ods. 4 Opatrenia MF SR č. 24 501/2003-92, podľa ktorého „... sa na účte 314 – Poskytnuté prevádzkové preddavky účtujú poskytnuté preddavky dodávateľom pred splnením zmluvy zo strany dodávateľa“, čím zároveň porušil § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

V rámci preverenia dokumentácie z inventarizácie majetku a záväzkov vykonanej k 31.12.2006 a k 31.12.2007 bolo zistené, že kontrolovaný subjekt nevykonal dokladovú inventúru predpísaným spôsobom a nevyhotovil z dokladovej inventúry pohľadávok a záväzkov inventúrne súpisy v zmysle § 30 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. V jednotlivých zápisoch z inventarizácie ústredná inventarizačná komisia skonštatovala vykonanie inventúry pohľadávok a záväzkov s uvedením ich stavu, avšak inventúrne súpisy z dokladovej inventúry neboli vyhotovené. Kontrolovaný subjekt tým, že nevykonal dokladovú inventúru pohľadávok a záväzkov podľa § 30 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, postupoval v rozpore s § 6 ods. 3 citovaného zákona, podľa ktorého „... účtovná jednotka je povinná inventarizovať majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov podľa § 29 a 30.“

Účinnosť vnútorného kontrolného systému

V kontrolovanom období v organizačnej štruktúre KSÚ Prešov útvary kontroly nebol vytvorený. Vnútorú kontrolu zabezpečovali a vykonávali vedúci organizačných útvarov a zamestnanci odborných útvarov kontrolovaného subjektu. Postup pri vykonávaní finančnej kontroly upravovala smernica o zabezpečení a vykonávaní predbežnej a priebežnej finančnej kontroly.

Kontrolou účtovných dokladov vo viacerých prípadoch bolo zistené, že vykonanie predbežnej finančnej kontroly bolo potvrdené odtlačkom pečiatky a podpisom povereného zamestnanca, avšak na doklade nebol uvedený dátum vykonania predbežnej kontroly, čím nebolo preukázané, že predbežná finančná kontrola bola vykonaná pred pripravovanou finančnou operáciou. Kontrolovaný subjekt týmto postupoval v rozpore s **§ 9 ods. 3 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite**, podľa ktorého „... vykonanie predbežnej finančnej kontroly potvrdzujú osoby podľa odseku 2 podpisom a uvedením dátumu jej vykonania na doklade súvisiacom s pripravovanou finančnou operáciou.“

Kontrolovaný subjekt nemal zabezpečený účinne fungujúci kontrolný systém, čo vyplýva z kontrolných zistení NKÚ SR, ktoré poukazujú najmä na nedostatky v účtovníctve a v evidencii majetku v správe KSÚ Prešov.

Záver

Vykonanou kontrolou boli zistené porušenia viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré vyplynuli z nedôsledného uplatňovania právnych predpisov, ako aj z nedostatočne vykonávanej predbežnej finančnej kontroly.

V rámci čerpania bežných výdavkov bolo zistené porušenie finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v celkovej sume 7,4 tis. Sk a to z dôvodu nesústreďenia príjmov na príjmovom účte organizácie, ako aj poskytnutím preddavku v rozpore s citovaným zákonom.

Pri hospodárení a nakladaní s majetkom štátu boli zistené nedostatky najmä v účtovnej evidencii majetku, ako aj pri vyradení neupotrebitelného majetku z používania. Kontrolovaný subjekt vo viacerých prípadoch nedodrжал postupy účtovania a nevykonával inventarizáciu majetku a záväzkov predpísaným spôsobom.

Výsledok kontroly bol prerokovaný so štatutárnym zástupcom kontrolovaného subjektu, ktorý v stanovenom termíne prijal 10 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.